

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2024-06-12

Äldrenämndens protokoll onsdagen den 12 juni 2024

Plats och tid

Stadshuset, Kommunfullmäktigesalen, klockan 9.00–12.05,
ajournering klockan 10.22–10.40

Paragrafer

62–76

Justering

Uppsala kommun använder sig av en avancerad elektronisk underskrift för justering av beslutsprotokoll. Denna återfinns på en separat sida sist i protokollet.

Ordförande Tobias Smedberg (V) justerar §§ 66–76.

Första vice ordförande David Ling (MP) agerar ordförande och justerar §§ 62–65.

Andra vice ordförande Jonas Segersam (KD) justerar samtliga paragrafer.

Protokollförare

Peter Jernberg, nämndsekreterare

Närvarande

Beslutande

Tobias Smedberg (V), ordförande §§ 66–76
David Ling (MP), ordförande §§ 62–65
Jonas Segersam (KD)
Hilde Klasson (S)
Soraja Nadimpour (S)
Fredrik Dürichen (S)
Claes Olsson (S)
Ingrid Nordlander (V)
Cecilia Forss (M)
Lena Sandström (M)
Karin Thalén Ottersgård (C)
Birgitta Wikmark Carlsson (L) §§ 62–69
Anders Sehlin (SD)
Karin Bennemo (V) §§ 62–65
Björn Sundin (L) §§ 70–76

Ej tjänstgörande ersättare

Graciela Huentenao Inzunza (S)
Agneta Sundström (S)
Karin Bennemo (V) §§ 66–76
Carina Kumlin (UP)
Thomas Tjäder (M)
Rigmor Stenmark (C)
Björn Sundin (L) §§ 62–69
Margit Borgström (KD)

Övriga närvarande

Lenita Granlund, förvaltningsdirektör
Åsa Markström, stabschef
Johan Eikman, Yvonne Jonsson, Magdalena Nyman och
Rasmus Sundström, avdelningschefer
Magnus Bergman-Kyllönen, ekonomichef
Rikard Sörell, strategisk ekonomichef sociala verksamheter
Anna Lindquist Forsberg, kommunikationsansvarig
Louise Westin, HR-chef

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2024-06-12

Malin Thonäng, konsumentvägledare, arbetsmarknadsförvaltningen
Ulrika Jansson, strateg
Åsa Engblom, enhetschef
Peter Jernberg, nämndsekreterare

§ 62

Val av justerare samt justeringsdag

Äldrenämnden utser Jonas Segersam (KD) att justera dagens protokoll tillsammans med ordföranden 17 juni 2024.

§ 63

Fastställande av föredragningslista

Äldrenämnden fastställer utsänd föredragningslista.

Karin Thalén Ottersgård (C) anmäler ett initiativärende från Centerpartiet.

Jonas Segersam (KD) anmäler ett initiativärende från Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna.

Initiativärendena behandlas under punkt 12, **Anmälningsärenden äldrenämnden 12 juni 2024.**

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2024-06-12

§ 64

Nämndutbildning

Förebygga bedrägerier hos äldre

Konsumentvägledaren från arbetsmarknadsförvaltningen föreläser för äldrenämnden på temat förebygga att äldre blir utsatta för bedrägerier.

§ 65

Revidering av äldrenämndens delegations- och arbetsordning

ALN-2023-00137

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** godkänna den reviderade delegationsordningen enligt ärendets bilaga.

Sammanfattning

Enligt kommunallagen (2017:725) kan en nämnd överlåta rätten att ta beslut i vissa frågor till någon annan. Delegations- och arbetsordningen anger vilken beslutanderätt som äldrenämnden har överlåtit och vilka villkor som gäller för sådana beslut samt hur fördelningen av vissa arbetsuppgifter ser ut. Syftet med delegations- och arbetsordningen är att det ska vara tydligt vilken delegat som får ta beslut i vilket ärende och vilken tjänsteperson som fått ansvar för en viss arbetsuppgift i nämndens ställe.

Äldrenämndens nu gällande delegations- och arbetsordning antogs av nämnden 22 september 2023 § 70. Den reviderade delegations- och arbetsordningen innefattar vissa ändringar i tjänstebeteckningar för delegater samt mindre ändringar och tillägg av punkter.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2 maj 2024
- Bilaga, Förslag till reviderad delegations- och arbetsordning för äldrenämnden

Beslutsgång

Ordföranden frågar om det är nämndens mening att besluta enligt liggande förslag och finner att nämnden beslutar så.

§ 66

Utredningsdirektiv för hemtjänst och hemsjukvård

ALN-2024-00329

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** uppdra till förvaltningen att utreda modellen för hemtjänst och hemsjukvård i enlighet med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Äldrenämnden beslutade 31 mars 2022 § 33 att ge förvaltningen uppdraget att genomlysna modellen för hemtjänst och hemsjukvård. Resultatet visade på en rad tillkortakommanden i den nuvarande modellen, bland annat att det finns hinder för mindre utförare att etablera sig och att modellen inte ger bra förutsättningar för kvalitet och kontinuitet hos alla utförare. Utredningen pekade också på onödiga miljö- och klimatbelastningar samt ökade kostnader.

För att möta utmaningarna föreslås en ny utredning av modellen för hemtjänst och hemsjukvård. Principerna för denna utredning inkluderar fortsatt valfrihet, prioritering av kontinuitet, flexibilitet i insatser, minskad administration, ett rehabiliterande arbetssätt och förbättrade uppföljningsrutiner.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 29 maj 2024
- Bilaga, Förslag med anledning av rapport om översyn av hemtjänst i Uppsala kommun

Beslutsgång

Ordföranden frågar om det är nämndens mening att besluta enligt liggande förslag och finner att nämnden beslutar så.

Särskilda yttranden

Jonas Segersam (KD), Cecilia Forss (M) och Karin Thalén Ottersgård (C) anmäler ett särskilt yttrande enligt följande:

Vi tycker det är bra att en relativt förutsättningslös utredning av hemtjänst och hemsjukvård görs. Vi vill skicka med följande inspel till denna utredning.

Det viktigaste är att vi har en ändamålsenlig hemtjänst och hemsjukvård i Uppsala kommun som ger god service med hög kvalitet till brukarna. En god hemsjukvård kan bidra till att förebygga ohälsa, ensamhet och lidande, och onödiga eller kostsamma inläggningar på sjukhus eller på särskilda boenden.

Det är bra att det finns en grundläggande inriktning att valfriheten för brukarna ska värnas, det är den enskildes rätt som måste vara i centrum, men detta behöver kopplas till en god information och stöd till de äldre att fatta välavvägda och goda beslut. Det är ofta en svår process att gå från full funktion till behov av hjälpinsatser för äldre, och anhöriga har ofta en viktig roll i denna process, även om det för personer utan anhöriga kan behövas ett särskilt stöd så att likabehandlingsprincipen upprätthålls mot kommunmedborgarna.

I Uppsala kommun, som är Sveriges största landsbygdskommun, är det emellertid inte så enkelt att upprätthålla valfrihet på landsbygden. Det är inte ändamålsenligt att en stor mängd utförare ska åka kors och tvärs över Uppsalas landsbygder till spridda brukare, och det kan därför vara nödvändigt med någon form av områdesindelning, särskilt för landsbygden. I Uppsala stad är det lättare att upprätthålla en reell valfrihet för brukarna, och där bör man ha en organisationsform som stödjer denna valfrihet.

Vi ser en fördel att samordna service och hemsjukvård för utförare, och vi anser även att kommunen bör vinnlägga sig om goda villkor och lika möjligheter för samtliga utförare, såväl egenregin som fristående, både privata och idéburna. Tyvärr finns inte så många utförare kvar i nuläget, och i utredningen bör det undersökas vad orsaken till detta är. En försvårande omständighet har varit kravet på hälso- och sjukvårdskompetens under kvällar och helger, vilket har varit svårt för mindre fristående utförare att organisera. Det behöver ses över.

När det gäller upphandlingsform finns det för- och nackdelar med såväl LOV som LOU, men med tanke på att valfrihet och kontinuitet ska vara utgångspunkten tror vi det är bra att i första hand pröva hur LOV kan utformas så att önskade effekter uppnås. Eventuellt kan man kombinera upphandlingarna så att man eventuellt använder LOU på landsbygden och LOV i Uppsala stad. Vi tror också det finns utrymme med en områdesindelning inom ramen för LOV. Det viktiga är som sagt att vi får en service med hög kvalitet, till rimliga kostnader.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2024-06-12

Carina Kumlin (UP) anmäler ett särskilt yttrande enligt följande:

Utvecklingspartiet demokraterna är positiva till det uppdrag som äldrenämnden lämnar till förvaltningen om utredning av modellen för hemtjänst och hemsjukvård. Det stämmer helt överens med innehållet i det avtal som UP kommit överens om med styret.

UP vill uppmärksamma nämnden och förvaltningen om att dialog ska föras under utredningen med civilsamhället, där UPS, Uppsala pensionärsföreningars samarbetsråd, är en mycket viktig part. UPS ska enligt framtagna överenskommelser ha dialog med kommunen, främst med äldrenämnden, när större förändringar som kan påverka de äldre planeras.

UP har markerat i avtal med styret att dialog måste föras löpande med UPS vid förändringar som kan påverka planering för de äldre.

§ 67

Rapport av ej verkställda gynnande beslut enligt socialtjänstlagen SoL, kvartal 1 2024

ALN-2024-00421

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** godkänna rapporten om beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som den 31 mars 2024 inte har verkställts inom tre månader, eller där avbrott i verkställighet har pågått i mer än tre månader, samt

2. **att** lämna över rapporten med bilagor till kommunfullmäktige.

Rapporten har tagits fram för att följa nämndens rapporteringsskyldighet enligt 16 kap. 6 f–h §§ SoL.

Sammanfattning

Äldrenämnden har enligt 16 kap. 6 f–h §§ SoL skyldighet att kvartalsvis rapportera till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), kommunens revisorer och kommunfullmäktige om de gynnande beslut om bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Rapporten ska ange vilka typer av bistånd besluten gäller och hur lång tid som förflutit från dagen för respektive beslut.

Det senaste kvartalet har totalt 96 beslut rapporterats som inte verkställda inom tre månader. Av dem gällde 52 män och 44 kvinnor.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 10 maj 2024
- Bilaga 1 a, Sammanställning av ej verkställda beslut kvartal 1 2024
- Bilaga 1 b, Tid för verkställighet kvartal 1 2024
- Bilaga 2, Rapportering till kommunfullmäktige av ej verkställda gynnande beslut enligt socialtjänstlagen (SoL), kvartal 1 2024

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2024-06-12

Beslutsgång

Ordföranden frågar om det är nämndens mening att besluta enligt liggande förslag och finner att nämnden beslutar så.

§ 68

Delårsrapport – aktivitetslista 2024 och inspel till uppdateringen av aktivitetslistan Hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO) Uppsala ALN-2024-00218

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** föreslå fokusområden och aktiviteter för fortsatt dialog inom ramen för lokal samverkan inom hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO) Uppsala enligt föredragningen i ärendet, samt
2. **att** lägga delårsrapporten enligt ärendets bilaga 2 till handlingarna.

Sammanfattning

Lokal samverkan inom hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO) omfattar samverkan mellan huvudmännen men också internt inom Uppsala kommun och i Region Uppsala. Politiska samrådet och tjänsteledning HSVO Uppsala ansvarar för planering och genomförande. Ledningsgruppens deltagare är utsedda av respektive huvudman med tillhörighet till relevant verksamhetsområde. Samråd HSVO Uppsala möts tre gånger per år (i februari, maj och oktober).

Strategin för samverkan inom HSVO har reviderats och sträcker sig nu från 2024 till 2026 (KS-2024- 00988). Samverkansplanen för HSVO Uppsala följer strategin och gäller över tre år, det vill säga 2024–2026, med årlig uppdatering av tillhörande aktivitetslista. Vid mötet i samråd HSVO Uppsala 17 maj 2024 återrapporterades arbetet för första halvåret 2024 (se bilaga 2). Därefter diskuterades aktivitetslistan inför 2025 och att respektive nämnd eller styrelse ska ges möjlighet att lämna in ytterligare inspel för beredning inför oktobermötet (senast den 15 september).

Vid äldrenämndens sammanträde i april (25 april 2024 § 37) antogs samverkansplanen. Samtidigt beslutade nämnden att förvaltningsdirektören skulle återkomma med underlag för fortsatt arbete och dialog.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2024-06-12

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 22 maj 2024
- Bilaga 1, Samverkansplan 2024–2026 Hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO) Uppsala
- Bilaga 2, Delårsrapport – aktivitetslista 2024, HSVO Uppsala (hälsa, stöd, vård och omsorg)

Beslutsgång

Ordföranden frågar om det är nämndens mening att besluta enligt liggande förslag och finner att nämnden beslutar så.

§ 69

Revidering av äldrenämndens riktlinje för föreningsbidrag

ALN-2024-00404

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** anta äldrenämndens riktlinje för föreningsbidrag enligt ärendets bilaga, samt
2. **att** riktlinjen ersätter nämndens tidigare riktlinje avseende föreningsbidrag.

Sammanfattning

Äldrenämnden delar varje år ut bidrag till föreningar och organisationer som bedriver kompletterande verksamhet inom nämndens verksamhetsområde. Dessa föreningar har en viktig roll i samhället genom att de möjliggör för människor att tillsammans verka för en viss fråga eller anordna verksamhet genom frivilligt arbete.

I nämndens verksamhetsplan för 2024 finns åtgärden att göra en översyn av nämndens riktlinjer för och uppföljning av föreningsbidrag. Förvaltningen har i arbetet med handläggning av föreningsbidragen även uppmärksammat ett behov att revidera nämndens riktlinjer för föreningsbidrag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen daterad 20 maj 2024
- Bilaga 1, Utredningsunderlag genomlysning äldrenämndens föreningsbidrag
- Bilaga 2, Förslag till reviderad riktlinje för äldrenämndens föreningsbidrag
- Bilaga 3, UPS svar på Äldrenämndens förslag till riktlinje för föreningsbidrag
- Bilaga 4, Kommungemensam Policy för samverkan med aktörer i föreningslivet och det fria kulturlivet
- Bilaga 5, Kommungemensam Riktlinje för föreningsbidrag och bidrag till fria kulturlivet

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2024-06-12

Yrkanden

Jonas Segersam (KD), Cecilia Forss (M) och Karin Thalén Ottersgård (C) yrkar dels att på sidan 4 i riktlinjen helt ta bort punkterna ”Religiösa aktiviteter” och ”Facklig eller partipolitisk verksamhet”, dels att på sidan 7 i första punkten ta bort ”partipolitisk eller övervägande religiös inriktning” och ändra punkten till ”Antidemokratiska aktiviteter”.

Ordförande Tobias Smedberg (V) yrkar avslag på Jonas Segersams (KD) m.fl. yrkanden.

Ajournering

Ordföranden bordlägger ärendet under nämndens första handläggning för att överlägga i den egna partigruppen under sammanträdets paus.

Mötet ajourneras 10.22–10.40.

Handläggningen av ärendet återupptas efter ajourneringen.

Beslutsgång

Ordföranden ser att det finns ett huvudförslag och två ändringsförslag enligt Jonas Segersams (KD) m.fl. yrkanden.

Ordföranden frågar först om det är nämndens mening att bifalla eller avslå ändringsförslagen enligt Jonas Segersams (KD) m.fl. yrkanden och finner att nämnden avslår dem.

Ordföranden frågar sedan om det är nämndens mening att besluta enligt liggande förslag och finner att nämnden beslutar så.

Reservationer

Jonas Segersam (KD), Cecilia Forss (M), Lena Sandström (M) och Karin Thalén Ottersgård (C) reserverar sig mot beslutet enligt följande:

Grundläggande tycker vi det är bra riktlinje för föreningsbidrag. I den kommungemensamma policyn för samverkan med aktörer i föreningslivet och det fria kulturlivet finns viktiga principer för vad föreningar förväntas uppfylla – demokratiska principer, främjande av mänskliga rättigheter och motverkande av rasism och diskriminering.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2024-06-12

Där finns emellertid ingen begränsning när det gäller att ge bidrag till organisationer utifrån religiösa eller partipolitiska grunder. I andra sammanhang ges bidrag till trossamfund, och i kommunen ges bidrag till politiska ungdomsförbund. Vi anser det därför tveksamt med denna inskränkning. Ska man kunna ha verksamhet med filosofiskt eller ideologiskt innehåll, men inte om religiösa trosuppfattningar berörs? Ska man kunna ha verksamhet en tydlig politisk inriktning, men inte om det finns en koppling till ett politiskt parti? Vi tycker denna begränsning är onödig, och yrkade därför på att skrivningar om religiös eller partipolitisk / facklig inriktning skulle tas bort.

Det blir lite konstigt när kommunen ska sitta och avgöra om det ingått en andakt i en aktivitet eller inte.

Det är också viktigt att utlysning och behandling av ansökningar sker i god tid vilket inte skedde med de tillfälliga bidragen för rörelse och fysisk aktivitet för äldre.

Anders Sehlin (SD) reserverar sig till förmån för Jonas Segersams (KD) m.fl. yrkanden.

§ 70

Informationsärenden

Bokslut per april 2024

Ekonomichefen informerar om äldrenämndens ekonomiska bokslut per april 2024.

Äldrenämnden redovisar en positivavvikelse mot budget per april med 12 miljoner kronor.

Nämnden har inför sammanträdet även tagit del av bokslutet i en skriftlig rapport.

Ekonomichefen informerar nämnden om kommunens index för pris- och löneuppräkningsindex.

Avtals- och uppdragsuppföljning

Avdelningschefen för systemledning ger nämnden en lägesrapport om genomförda och pågående avtalsuppföljningar.

Digitalt först

Enhetschefen för digital verksamhetsutveckling informerar nämnden om förvaltningens digitaliseringsstrategi.

Informationsförvaltning

Enhetschefen för digital verksamhetsutveckling informerar nämnden om nämndens informationsförvaltning.

Äldrenämndens sammanträde stänger för allmänheten

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2024-06-12

§ 71

Närvarorätt

Äldrenämnden beviljar Stephanie Stoll, ledningskoordinator på vård- och omsorgsförvaltningen, närvarorätt under den stängda delen av nämndens sammanträde.

§ 72

Förvaltningsdirektörens information

Förvaltningsdirektörens informationspunkt innehåller följande ämnen.

- Vårdförbundets varsel om blockad och hur det påverkar nämndens verksamheter
- Uppsala Summer Zone
- Stipendium
- Inkluderande arbetsplats som föredras av avdelningschefen för ordinärt boende respektive boenden
- Nämndens planerade studiebesök i Eskilstuna kommun som föredras av stabschefen
- Tilldelningsbeslutet i den reserverade upphandlingen av Ferlin vård- och omsorgsboende som föredras av enhetschefen för avtal och marknad.

§ 73

Redovisning av delegationsbeslut

ALN-2024-00018

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** godkänna redovisningen av äldrenämndens delegationsbeslut och lägga förteckningen till handlingarna.

Sammanfattning

Till nämnden anmäls delegationsbeslut enligt förteckningen nedan.

1. Lista över delegationsbeslut i individärenden, Bistånd västra, under april 2024
2. Lista över delegationsbeslut i individärenden, Bistånd västra, under maj 2024
3. Lista över delegationsbeslut i individärenden, Bistånd östra, under april 2024
4. Lista över delegationsbeslut i individärenden, Bistånd östra, under maj 2024
5. Protokoll från äldrenämndens individutskott 13 maj 2024
6. Delegationsförteckning Äldrenämnden 2024-04-18 till 2024-06-04
7. Protokoll från äldrenämndens upphandlingsutskott 5 juni 2024

Beslutsgång

Ordföranden frågar om det är nämndens mening att besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.

§ 74

Anmälningssärenden

ALN-2024-00019

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** ta emot Karin Thalén Ottersgårds (C) m.fl. initiativärende om att förstärka anhörigfunktionen inom äldreomsorgen och lämna över ärendet till förvaltningen för beredning,
2. **att** anse att Jonas Segersams (KD) m.fl. initiativärende om att utreda träffpunktsverksamhet på Fyrishov besvarat då det redan pågår ett arbete med att utveckla kommunens träffpunkter och övriga öppna verksamheter, samt
3. **att** i övrigt notera anmälningssärenden enligt ärendets förteckning till protokollet.

Ärendet

Till nämnden anmäls ärenden enligt förteckningen nedan.

1. Skrivelse från Famna till Sveriges kommuner och regioner, 25 april 2024
2. Skrivelse från Norlandia Äldreomsorg om Uppsala kommuns upphandling av drift av vård- och omsorgsboende Ferlin, 13 maj 2024 med förvaltningens svar
3. Information 27 maj 2024 från plan- och byggnadsnämnden om två detaljplaner som har fått laga kraft
4. Information 27 maj 2024 från plan- och byggnadsnämnden om en detaljplan som har fått laga kraft
5. Information 27 maj 2024 från plan- och byggnadsnämnden om åtta detaljplaner som har fått laga kraft
6. Information 28 maj 2024 från plan- och byggnadsnämnden om samråd för Detaljplan för Tallstråket i Ulleråker mellan 28 maj och 30 augusti 2024
7. Information 7 juni 2024 från plan- och byggnadsnämnden om granskning för Detaljplan för kvarteret Murstenen mellan 7 juni och 5 juli 2024
8. Protokoll från äldrenämndens arbetsutskott 17 april 2024
9. Protokoll från vård- och omsorgsförvaltningens samverkan, 18 april 2024
10. Protokoll från äldrenämnden 25 april 2024
11. Dom från förvaltningsrätten 17 april 2024
12. Beslut från kammarrätten 25 april 2024

13. Beslut från förvaltningsrätten 2 maj 2024
14. Dom från förvaltningsrätten 21 maj 2024
15. Beslut från förvaltningsrätten 23 maj 2024
16. Dom från förvaltningsrätten 28 maj 2024

Karin Thalén Ottersgård (C) och Rigmor Stenmark (C) anmäler under sammanträdet ett initiativärende om att förstärka anhörigfunktionen inom äldreomsorgen enligt nedan.

Jonas Segersam (KD), Cecilia Forss (M), Lena Sandström (M), Thomas Tjäder (M), Karin Thalén Ottersgård (C), Rigmor Stenmark (C) och Margit Borgström (KD) anmäler under sammanträdet ett initiativärende om att utreda träffpunktsverksamhet på Fyrishov enligt nedan.

Yrkanden

Ordföranden Tobias Smedberg (V) yrkar att nämnden ska ta emot Karin Thalén Ottersgårds (C) m.fl. initiativärende och lämna över det till förvaltningen för beredning.

Ordföranden Tobias Smedberg (V) yrkar att Jonas Segersams (KD) m.fl. initiativärende anses besvarat då det redan pågår ett arbete med att utveckla kommunens träffpunkter och övriga öppna verksamheter.

Jonas Segersam (KD) yrkar att nämnden ska bifalla det egna initiativärendet.

Björn Sundin (L) yrkar bifall till Jonas Segersams (KD) m.fl. initiativärende.

Beslutsgång

Ordföranden ser att det utöver liggande förslag har anmälts två initiativärenden.

Ordföranden frågar förs om det är nämndens mening att ta emot Karin Thalén Ottersgårds (C) m.fl. initiativärende och lämna över det till förvaltningen för beredning och finner att nämnden beslutar så.

Ordföranden frågar sedan om det är nämndens mening att besluta enligt ordförandens yrkande att Jonas Segersams (KD) m.fl. initiativärende anses besvarat då det redan pågår ett arbete med att utveckla kommunens träffpunkter och övriga öppna verksamheter, eller om det är nämndens mening att bifalla initiativärendet. Ordföranden finner att nämnden anser initiativärendet besvarat.

Ordföranden frågar avslutningsvis om det är nämndens mening att i övrigt notera anmälningsärenden enligt ärendets förteckning till protokollet och finner att nämnden beslutar så.

Reservationer

Jonas Segersam (KD), Cecilia Forss (M), Lena Sandström (M), Thomas Tjäder (M), Karin Thalén Ottersgård (C), Rigmor Stenmark (C) och Margit Borgström (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna initiativärendet.

Björn Sundin (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för onas Segersams (KD) m.fl. initiativärende.

Anmälda initiativärenden

Karin Thalén Ottersgård (C) och Rigmor Stenmark (C) anmäler ett initiativärende enligt följande.

Nämndinitiativ om att förstärka anhörigfunktionen inom äldreomsorgen

Socialtjänstlagen står det att omsorg av äldre ska inriktas på ett värdigt liv och välbefinnande, men tyvärr lyckas vi inte alltid leva upp till lagstiftningen. Det finns stora behov av förebyggande insatser inom äldreomsorgen för att bryta ensamheten, öka livskvalitén och minska vårdbehovet. Äldreomsorgen ska likaså erbjuda en god vård och omsorg för den som har beviljade insatser från kommunen men också ge anhöriga/närstående stöd. Men med dagens förutsättningar är det inte sällan en utmaning att möta dessa behov.

I Uppsala kommun arbetar vi löpande med kvalitetsuppföljningar för att förbättra vår verksamhet inom äldreomsorgen, men trots det så förekommer missförhållanden. När fel har begåtts så är det av största vikt att det hanteras på ett professionellt sätt. Men det finns allt för många exempel där anhöriga/närstående inte upplever att de får adekvata svar och att deras klagomål inte omhändertas på ett tillfredställande sätt, i synnerhet vid missförhållanden. Det är angeläget att både brukare och anhöriga/närstående får ett bra bemötande, blir lyssnade på och visas respekt.

Som anhörig/närstående är det inte alltid så lätt att veta var och till vem som man ska vända sig till med sina klagomål. Ibland omhändertas inte heller klagomål på ett tillfredställande sätt, något som kan resultera i en känsla av maktlöshet hos anhöriga/närstående.

Vi anser att anhörigfunktionen behöver förstärkas i Uppsala kommun. En funktion som kan ta emot och utreda anmälningar från enskilda och i dialog med verksamhetsansvariga inom äldreomsorgen. En viktig del i ett sådant uppdrag bör vara olika stödjande och främjande insatser samt dialoger och kunskapsspridning.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2024-06-12

I Uppsala kommun har vi både ett anhörigcentrum och en äldreombudsman men vi tror inte de är allmänt kända bland invånarna. Det vore bra att i första hand utreda hur vi skulle kunna utveckla dessa befintliga organ och instanser för att bättre omhänderta behovet av en förstärkt anhörigfunktion som också tillvaratar de anhörigas/närståendes rättigheter och behov. Och samtidigt göra de mer kända för målgruppen. Detta är något som vi anser borde utredas.

Mot bakgrund av ovan yrkar vi

att Äldrenämnden ger förvaltningsdirektören i uppdrag att utreda hur Uppsala kommun skulle kunna förstärka anhörigfunktionen i första hand inom befintlig organisation utifrån intentionerna i initiativet.

Jonas Segersam (KD), Cecilia Forss (M), Lena Sandström (M), Thomas Tjäder (M), Karin Thalén Ottersgård (C), Rigmor Stenmark (C) och Margit Borgström (KD) anmäler ett initiativärende enligt följande.

Utred träffpunktsverksamhet på Fyrishov

Fyrishov skulle kunna vara en värdefull träffpunkt för personer över 65 år. En samverkan mellan badet, relaxen, restaurangen och föreningarna som finns på plats i Fyrishov skulle kunna bli en utmärkt plats för seniorer att träffas.

Det finns utmärkta möjlighet till motion, styrketräning och återhämtning. Många äldre vill avsluta sitt gym- eller motionssimpass med besök i relaxen och sedan kanske lunch.

Vi noterar att relaxen i Fyrishov skall stängas i september 2024 medan Fyrishovs äventyrsbad och simhall i nuläget planeras vara öppna i ytterligare några år. I augusti skall arenabolaget ta ställning till Fyrishovs framtid. Inför bolagets beslut i augusti föreslår vi att ett alternativ som möjliggör startande av en träffpunkt utifrån ovan nämnda förutsättningar ingår i utredningen.

Vi föreslår

Vård- och omsorgsförvaltningen ges i uppdrag

- att undersöka möjligheten att öppna en träffpunkt för seniorer i Fyrishov i samverkan med verksamheterna som finns i lokalerna,
- att undersöka alternativa lösningar så att relaxen kan användas även efter september 2024,
- att beskriva hur restaurangen på Fyrishov kan ge service för seniorer.

§ 75

Deltagande konferens och möten

Studieresa till Eskilstuna

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** äldrenämnden ska åka på studieresa till Eskilstuna kommun 15–16 augusti 2024 och att arvode utgår för resan.

Anmälan till resan ska göras till nämndsekreteraren senast 14 juni 2024.

Beslutsgång

Ordförande frågar om nämnden kan besluta enligt framlagt förslag och finner att nämnden beslutar så.

Kommunstyrelsens och omsorgsnämndens dialogmöte

Kommunstyrelsen och omsorgsnämnden bjuder in till ett dialogmöte med anledning av remissen om handlingsplanen för full delaktighet för personer med funktionshinder.

Äldrenämnden är remissinstans och ska besvara remissen i september.

Dialogmötet sker 19 juni 2024 15.00–16.00.

Nämndens förtroendevalda får delta på mötet men arvode utgår inte.

§ 76

Frågor från nämndens ledamöter

Karin Thalén Ottersgård (C) har skickat in en fråga om våldsombud inom vård- och omsorgsförvaltningen till ordföranden, enligt nedan.

Ordföranden och förvaltningsdirektören svarar att Karin Thalén Ottersgård (C) och nämnden får svar på frågan skriftligt då frågan är komplex och förvaltningen behöver mer tid att förbereda ett svar. Karin Thalén Ottersgård (C) accepterar hanteringen av frågan.

Fråga om Våldsombud inom Vård- och omsorgsförvaltningen

Samordningsansvaret för arbetet med hot och våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ligger hos kommunledningskontoret. I socialförvaltningen har vi enheter som Nexus - resurscentrum mot våld i nära relationer och HVR-teamet Barn och Unga. Skyddade boenden upphandlas och olika utbildningsinsatser genomförs via utbildningsförvaltningen inom skolområdet. Hedersresursnätverket är ett myndighetsövergripande nätverk som drivs och leds av kommunledningskontoret och Länsstyrelsen i Uppsala län. Cirka 140 våldsombud har utbildats inom vård- och omsorgsförvaltningen, socialförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen. Deras roll och ansvar är att fungera som ett stöd på sina enheter, bidra med sin kunskap och levandegöra frågan om våldsutsatthet hos barn, unga, vuxna, och äldre.

Jag vill därför fråga Äldrenämndens ordförande Tobias Smedberg (V):

1. Hur jobbar vård- och omsorgsförvaltningen med att förebygga hot och våld samt hedersrelaterat våld och förtryck bland de äldre i kommunen?
2. Hur många av de våldsombud som finns inom vård- och omsorgsförvaltningen arbetar med fokus på våra äldre och hur ser deras uppdrag ut?
3. Äldrenämnden behöver både utbildning och uppföljning av hur arbetet med våldsombuden fortlöper inom äldreomsorgen - när får vi en sådan redovisning?